

Nr 1/24
styczeń
2004

W numerze:

- 10 lat Euroregionu
- Persona Euroregionu Pro Europa Viadrina
- Szkolenia PNWM i Phare CBC
- INTERREG IIIA

10 Lat Euroregionu „Pro Europa Viadrina”

Euroregion „Pro Europa Viadrina” świętuje w tym roku X-lecie swego istnienia. Z tej okazji, w dniu 15 grudnia 2003 r. w Kleist Forum we Frankfurcie n/O, miały miejsce uroczystości związane z obchodami tej ważnej dla Euroregionu Pro Europa Viadrina rocznicy.

W ramach pierwszej części tego wydarzenia odbyło się XVII Posiedzenie Rady Euroregionu, której przewodniczył Prezydent Euroregionu **Jürgen Reinking** oraz Wiceprezydent **Tadeusz Jędrzejczak**. Na Posiedzenie Rady zostali zaproszeni, oprócz wszystkich stałych członków, goście honorowi w tym m. in.

Wicewojewoda Lubuski **Pani Joanna – Kasprzak Perka** oraz **Pani Elisabeth Schroedter** Poseł do Parlamentu Europejskiego.

W tym dniu odbyły się również Uroczyste Obchody, podczas których miały miejsce przemówienia, gratulacje oraz życzenia dalszej tak aktywnej i owocnej działalności. Wręczono medale „Zasłużona osoba dla Euroregionu Pro Europa Viadrina”, które otrzymali **Pan Manfred Stolpe** (delegacja Euroregionu wręczyła medal 8 XII 2003 r w Berlinie). Od połowy 1990 roku jest członkiem SPD, w listopadzie tegoż roku wybrany przez parlament na funkcję premiera rządu krajo-

Wręczenie medalu Persona Euroregionu „Pro Europa Viadrina”

Przemówienie prezydenta Euroregionu „Pro Europa Viadrina” Pana Jürgen Reinkinga

Wystąpienie dzieci z przedszkola Euro Kita

Przemówienie Pani Elżbiety Winnickiej

Wydawca: Euroregion „Pro Europa Viadrina”,
Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu „Pro Europa Viadrina”
Redakcja: Krzysztof Szydłak, Paweł Cieszyński, Elżbieta Karmazyn,
Jolanta Jankowska, Marcin Guła
Fotografie: Archiwum Euroregionu, beneficjenci, Rafał Sobczak, Mariusz Buratowski
Adres: ul. Kazimierza Wielkiego 1, 66-400 Gorzów Wlkp.
tel. +48 95 735 84 47, fax +48 95 735 84 61,
e-mail: info@viadrina.org.pl; www.viadrina.org.pl
Skład: Agencja Reklamowa OPTY sp. z o.o., ul. Andersa 14/20,
66-400 Gorzów Wlkp., tel. +48 95 720 56 70; www.opty.com.pl

wego Brandenburgii. Oceniany jako jeden z najskuteczniejszych polityków niemieckich po obaleniu muru berlińskiego. Pod rządami Stolpego w latach 1990-95 Brandenburgia wysunęła się na czoło we współpracy przygranicznej z Polską – szczególnie regularne i ożywione kontakty utrzymuje z województwami Polski Zachodniej. Uczestniczył w inauguracji działalności polsko-niemieckiego Towarzystwa Wspierania Gospodarki, otwarciu kilku przejść granicznych i terminalu celnego w Świecku. Dzięki niemu udało się otworzyć Europejski Uniwersytet Viadrina we Frankfurcie nad Odrą. Aktywnie działał przy utworzeniu m. in. euroregionu Pro Europa Viadrina.

Kolejny medal trafił do rąk **Pana Emilianiana Popławskiego** byłego Prezydenta Zachodniej Izby Gospodarczej i jej założyciela, był Członkiem Prezydium Krajowej Izby Gospodarczej, organizatorem imprez targowo – wystawienniczych oraz konferencji gospodarczych. Pan Emilian Popławski jest ponadto posiadaczem Srebrnego Krzyża Zasługi, Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Gorzowskiego, Złotego Krzyża Zasługi oraz wielu innych nagród.

Posiadaczem trzeciego, ostatniego wręczanego medalu był **Pan Wolfgang Pohl**, który w dniu 5 czerwca 1993 podpisał List Intencyjny o utworzeniu euroregionu. Ze strony polskiej podpisał go Prezes Stowarzyszenia Lubuszan Pogranicze – **Paweł Kisielewski**, a ze strony niemieckiej Prezes Stowarzyszenia Śródkowa Odra – **Wolfgang Pohl**.

Uroczystym obchodom towarzyszyły występy artystyczne dzieci z Euro – przedszkola we Frankfurcie n/O, przepiękne prezentacje przygotowane przez beneficjentów, pokazujące m. in. przykłady na to, że współpraca polsko-niemiecka istnieje a realizowane przy pomocy Euroregionu projekty dofinansowane z programu Phare i Interreg mają namacalny przykład. Dodatkową atrakcją był przyjazd Strażaków ze Ślubic i Frankfurtu n/O, którzy zaparkowali swoje strażackie samochody pod Forum Kleista co było niewątpliwie dodatkową atrakcją. Miało również miejsce otwarcie wystawy „Gorzowskie punkty widzenia”.

Uroczystym obchodom towarzyszył niezwykle miły muzyczny akompaniament oraz równie miły wspólny poczęstunek, podczas którego można było podzielić się swoimi refleksjami oraz odczuciami na temat obchodów 10-lecia Euroregionu Pro Europa Viadrina.

Marcin Gula

Goście na 10 leciu Euroregionu

Przemówienie Wiceprezydenta Tadeusza Jędrzejczaka

U honorowanie Medalem Persona Euroregionu „Pro Europa Viadrina”

8 grudnia 2003 roku w Berlinie Wicerezydent Euroregionu „Pro Europa Viadrina” Pan Tadeusz Jędrzejczak w obecności Pana Matriona Patzeltta Nadburmistrza Frankfurtu n/O, wręczył Medal Euroregionu „Pro Europa Viadrina” Panu dr Manfredowi Stolpe.

Dr Manfred Stolpe urodził się w 1936 roku w Szczecinie. W latach 1955-59 studiował prawo w Jenie. W latach 1959-69 pracował w Kościele Ewangelickim w Berlinie – Brandenburgii, studiując jednocześnie zaocznie na Wolnym Uniwersytecie w Berlinie od 1961 roku.

Od połowy 1990 roku członek SPD, w listopadzie tegoż roku wybrany przez parlament na funkcję premiera rządu krajowego Brandenburgii. Oceniany jest jako jeden z najskuteczniejszych polityków niemieckich po obaleniu muru berlińskiego.

Pod rządami Stolpego w latach 1990-95 Brandenburgia wysunęła się na czoło we współpracy przygranicznej z Polską – szczególnie regularne i ożywione kontakty utrzymuje z województwami Polski Zachodniej.

Uczestniczył w inauguracji działalności polsko-niemieckiego Towarzystwa Wspierania Gospodarki, otwarciu kilku przejść granicznych i terminalu celnego w Świecku.

Dzięki niemu udało się otworzyć Europejski Uniwersytet Viadrina we Frankfurcie nad Odrą.

Aktywnie działał przy utworzeniu euroregionu „Pro Europa Viadrina”. Senat US przyznał mu tytuł doktora honoris causa w 1996 roku.

M.G.

Od lewej: Tadeusz Jędrzejczak, Manfred Stolpe, Martin Patzelt

Lubuskie Forum

W dniach 2-3 grudnia odbyło się w Kalsku, zorganizowane przez Urząd Wojewódzki Lubuskie Forum na rzecz przeciwdziałania patologii wśród dzieci i młodzieży wiejskiej.

Otwarcia konferencji dokonała **Jolanta Nieścierewska** – Doradca Wojewody Lubuskiego ds. Patologii Społecznych. Wykład inauguracyjny pt. „Zasoby i ograniczenia rodziny wiejskiej a możliwości rozwojowe dzieci” wygłosiła dr hab. **Dorota Rybczyńska**. Sytuację polskiej wsi przedstawił **Hieronim Aleksandromcz**. – Wicedyrektor Agencji Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa w Gorzowie

Wlkp. **Małgorzata Domagała** – Dyrektor Biura Integracji Europejskiej zapoznała licznie zgromadzonych uczestników Forum o możliwościach pozyskiwania środków pomocowych Unii Europejskiej na działania dotyczące młodzieży i dzieci. W konferencji uczestniczył **Krzysztof Szydlak** – Dyrektor Euroregionu.

K. Sz.

Konferencja: „Z SĄSIADÓW BĘDĄ SPORTOWI PARTNERZY”

W dniu 04 listopada 2003 w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Słubicach odbyła się konferencja: „Z sąsiadów będą sportowi partnerzy” zorganizowana przez Europejską Akademię Sportu Landu Brandenburgia, Ośrodek Sportu i Rekreacji w Słubicach i Euroregion „Pro Europa Viadrina”.

Uczestnikami konferencji byli: Pan **Ryszard Bodziacki** i Pani **Elżbieta Karmazyn** jako honorowi goście, przedstawiciele jednostek organizacyjnych struktur sportu (związki sportowe i stowarzyszenia działające w Euroregionie, przedstawiciele samorządów lokalnych).

Program konferencji obejmował sesję plenarną, w której uczestniczyli między innymi: Pan **Rüdiger Rietzel** (Euroregion „Pro Europa Viadrina”, który przedstawił działalność sportową w Euroregionie oraz możliwości dla poparcia działań w dziedzinie oświaty i sportu). Ks. dr **Grzegorz Chojnacki** (Duszpasterz akademicki, który przedstawił znaczenie kultury i sportu w jednoczącej się Europie). Pan **Dieter Schafer** i **Edward Chiliński** (prelegenci przedstawiający strukturę i budowę sportu po obu stronach Odry, wspólne inicjatywy i perspektywy). Pan **Manfred Wothe** i **Ryszard Franczuk** (prelegenci przedstawiający formy wyszkolenia i doksztalcania oraz uznanie kwalifikacji w sporcie).

Na podstawie wygłoszonych referatów

oraz w toku dyskusji nasunęły się następujące wnioski: należy opracować wspólny program szkoleń dla instruktorów sportu, należy kontynuować szkolenie trenerów w poszczególnych krajach systemem dwujęzycznym, należy rozwinąć zakres szkolenia i doksztalcania kadry – jako główny nacisk – troska o człowieka, należy kontynuować szkolenia trenerów prowadzących zajęcia z osobami niepełnosprawnymi, w wyniku deficytu znajomości struktur sportu po obu stronach Odry należy zapoznać wszystkich przed-

stawiciele konferencji i społeczeństwo o strukturach sportu w Brandenburgii i Polsce oraz należy opracować wspólny kalendarz imprez sportowych, gdzie Odra będzie łączyć a nie dzielić.

Po części oficjalnej wszyscy uczestnicy konferencji udali się na obiekty Ośrodka Sportu i Rekreacji w Słubicach zapoznając się z przebiegiem zrealizowanej inwestycji sportowej pod nazwą „Modernizacja stadionu lekkoatletyczno piłkarskiego OSiR Słubice” w ramach programu „Strategia Słubice – Frankfurt 2003”.

Ryszard Chustecki

Prezydium

W dniu 14 listopada 2003 r. pod przewodnictwem **Jürgena Reinkinga** – Prezydenta Euroregionu „Pro Europa Viadrina” odbyło się w Gorzowie Wlkp., posiedzenie Prezydium Euroregionu.

Obrazy zdominowały kwestie związane z wdrażaniem Programu Phare CBC II i INTERREG III A oraz z miejscem euroregionu we wspólnej realizacji Interreg – u III A w 2004-2006. Ustalono też porządek obrad Rady Euroregionu oraz omówiono przygotowania do obchodów 10-lecia Euroregionu.

K. Sz.

Targi Pogranicza 21-23 listopada

Stoisko Euroregionu „Pro Europa Viadrina”

W dniach 21-23 listopada odbyły się XI Międzynarodowe Targi Pogranicza. Wzięło udział ponad 150 wystawców. Niektóre stoiska prezentowały się bardzo zachęcająco.

Nie sposób było przejść obojętnie obok stoiska prezentującego różnorodne wyroby wędliniarskie z mięsa strusia afrykańskiego. Niezwykłym zainteresowaniem cieszyło się stoisko Polskich Lasów Państwowych, prezentujące bogatą kolekcję owadów i motyli, wyposażone w mikroskopy i ulotki, z których można było się dowiedzieć o niezwykłych osobliwościach Gorzowsko-Barlineckiego Parku Krajobrazowego.

Honorów przymiotnika Międzynarodowe strzegły nieliczne firmy z zaprzyjaźnionego Frankfurtu oraz stoisko prezentujące walory Regionu Abruz-

zo z Włoch.

Wśród 150 wystawców znalazło się również miejsce na stoiska dla urzędów gmin oraz dla Euroregionu, który zaprezentował swój dorobek po raz kolejny. Pokazanie firm i wszystkich organizacji miało przede wszystkim udowodnić, że Międzynarodowe Targi Pogranicza nie przeżyły się i mogą stanowić pomost w nawiązywaniu ściślejszych kontaktów handlowych.

Istotne było również to, że tegoroczny wstęp na targi był bezpłatny, aby przyciągnąć jak największą liczbę gorzowian i nie tylko. Największym zainteresowaniem cieszyły się stoiska z branży rolno-przemysłowej, na których można było spróbować różnych specjalów. Po takim smacznej degustacji można było podejść do naszego stoiska i poczęstować się dawką informacji o regionie, turystyce oraz o naszych dokonaniach w minionym czasie.

Reasumując można wysunąć stwierdzenie, że Targi były dobre i potrzebne zarówno dla sfery intelektualnej jak i estetycznej a zarazem stanowiły pomost w nawiązaniu ściślejszych kontaktów handlowych.

Marcin Gula

Warsztaty „Pozabudżetowe źródła finansowania bibliotek publicznych w kontekście aktualnych możliwości i perspektywy integracji z Unią Europejską”.

W dniach 11 i 12 grudnia Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Gorzowie Wlkp. zorganizowała warsztaty szkoleniowe „Pozabudżetowe źródła finansowania bibliotek publicznych w kontekście aktualnych możliwości i perspektywy integracji z Unią Europejską”.

W szkoleniu licznie uczestniczyli bibliotekarze z terenowych bibliotek publicznych województwa lubuskiego, pracownicy innych samorządowych instytucji kultury z domów kultury i muzeum.

Celem warsztatów było podniesienie poziomu umiejętności w zakresie efektywnego pozyskiwania źródeł pozabudżetowych – funduszy krajowych i unijnych.

Warsztaty otworzył Pan **Edward Jerzy Jaworski** Dyrektor WiMBP w Gorzowie Wlkp. Podczas pierwszego dnia warsztatów przedstawione zostały aktualne możliwości, a także perspektywy, finansowania bibliotek publicznych oraz innych instytucji kultury ze środków pozabudżetowych oraz omówiono zasady przygotowywania wniosków o dotacje.

Paweł Kochanowski z Urzędu Miejskiego w Gorzowie Wlkp. omówił pozabudżetowe źródła finansowania działalności bibliotek publicznych z funduszy krajowych i unijnych, a **Dorota Niemczyk** z Narodowego Centrum Kultury, możliwości wykorzystania funduszy strukturalnych dla sektora kultury.

Obecne możliwości i perspektywy pozys-

kiwania dotacji na polsko – niemieckie przedsięwzięcia kulturalne w Województwie Lubuskim z Programu Phare CBC i INTERREG III A przedstawione zostały przez **Krzysztofa Szydłaka** z Euroregionu „Pro Europa Viadrina”. **Ewa Wachowska** z Urzędu Marszałkowskiego zaprezentowała ogólne zasady wypełniania kart wniosków, z uwzględnieniem celów, uzasadnienia, efektów i działań oraz konstrukcji harmonogramu i budżetu. W drugim dniu odbyły się zajęcia, prowadzone metodami aktywizującymi, w małych grupach, umożliwiające nabycie praktycznych umiejętności w zakresie wypełniania fiszek projektowych.

K. Sz.

Grupa Robocza Projektmanagement

■ W dniu 20 listopada odbyła się pod przewodnictwem współprzewodniczących Klaus Baldaufa i Jacka Jeremicza posiedzenie polsko - niemieckiej Grupy Roboczej Projektmanagement.

Grupa Robocza pozytywnie zaopiniował projekty „Od Człowieka do człowieka, Grupa B/C”, „Od Człowieka do człowieka, Grupa A”, „Biuro koordynacyjne Euroregionu we Frankfurcie/O” oraz „Szlaki przyrodnicze i kulturalne na Ziemi Lubuskiej”, którego beneficjentem było Stowarzyszenie Natur Freunde „Przyjaciele Przyrody”, które mają być omawiane na Komitecie Sterującym.

Dyskutowano o roli euroregionu we wdrażaniu INTERREG III A w latach 2004-2006 oraz o zadaniach stojących przed Grupą Roboczą w przyszłym roku. Zapoznano się z projektami „Integracja upośledzonych i ciężko upośledzonych pracowników w polsko-niemieckim obszarze granicznym” oraz „Wspólna organizacja ścieżki rowerowej Odra-Nysa w obszarze Oderbruch między Frankfurtem n. O a Hohensaaten”.

K. Sz.

Współpraca ponad granicami

■ Zarząd Związku Pracodawców Powiatu Sulęcińskiego „Przedsiębiorczość”, Zarząd Związku Wspierania Rozwoju Gospodarczego Powiatu Odra-Spewa oraz Klub Przedsiębiorców w Grodnie byli organizatorami IV Międzynarodowej Konferencji Zrzeszeń Pracodawców połączonej z giełdą kooperacyjną, której przewodnim tematem była polsko-niemiecko-białoruska współpraca ponad granicami.

Konferencja odbyła się w dniach 20-21 października 2003 r. w Grodnie. W trakcie konferencji zapoznano się z problematyką gospodarczą Białorusi, a także nawiązywano polsko-niemiecko-białoruskie kontakty gospodarcze w trakcie odbywającej się giełdy kooperacyjnej, zorganizowanej przez Towarzystwo Wspierania Gospodarki. Dyskutowano na temat roli i znaczenia Euroregionów we współpracy gospodarczej między Białorusią, Polską oraz Niemcami oraz o roli Euroregionu „Pro Europa Viadrina”. Na zakończenie konferencji podpisano Umowę Smorządowo-Gospodarczą o współpracy między Powiatem Sulęcińskim, Powiatem Odra-Spewa i Grodzieńskim Rejonowym Komitetem Wykonawczym.

Umowę w obecności licznie zgromadzonych gości podpisali **Adam Basiński** - Starosta Sulęciński, **Manfred Zalenga** - Starosta Powiatu Odra-Spewa i **Michał Kamarecz** - Przewodniczący Grodzieńskiego Rejonowego Komitetu Wykonawczego.

K. Sz.

Szkolenie FMP Phare CBC

W dniu 08.12.2003 r. w Sali Sesyjnej Urzędu Miejskiego odbyło się szkolenie dotyczące naboru wniosków w ramach II edycji Phare 2001. Beneficjenci zostali zapoznani z wytycznymi oraz wnioskiem, które będą również obowiązywać przy edycji Phare 2002.

Najważniejsze zmiany w wytycznych w odniesieniu do edycji poprzednich to:

- nowy wniosek,
- umowa grantowa jako załącznik do

wniosku nie musi być załączona,

- wnioskodawcy może zostać przyznany więcej niż jeden grant podczas naboru wniosków. Jednak łączna suma przyznanych grantów nie może być większa niż 95 000 EUR,
- wszyscy beneficjenci muszą załączyć bilans oraz rachunek zysków i strat za ostatni rok,
- wypełnienie deklaracji partnerstwa nie dotyczy już wnioskodawcy,
- zmianie uległy również zapisy w pkt.

2.1.1.(2) w wytycznych, informujące o potencjalnych wnioskodawcach nie mających prawa uczestniczenia w naborze projektów i otrzymać grantu.

Nabór wniosków w ramach II edycji Phare 2001 decyzją Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Warszawie został anulowany.

Nabór wniosków do edycji Phare 2002 zostanie ogłoszony w styczniu 2004 r.

Elżbieta Karmazyn

Grupa Robocza ds. turystyki

11.12.2003 r. odbyło się posiedzenie Grupy Roboczej ds. Turystyki. Gospodarzami spotkania byli burmistrz Sulęcina Pan Michał Deptuch oraz nadleśniczy Nadleśnictwa Sulęcina Pan Witold Wasylków.

Członkowie Grupy zostali zapoznani z turystyką na terenach leśnych, jak również z perspektywami jej rozwoju na terenie gminy Sulęcina, która posiada bogatą i dobrze rozwiniętą sieć ścieżek rowerowych oraz tereny do uprawiania turystyki kwalifikowanej.

Burmistrz Sulęcina zapoznał zebranych z pomysłem stworzenia górskiego toru rowerowego czemu sprzyja duże połudowanie terenu wokół Sulęcina. Gośćmi posiedzenia byli również przedstawiciele dwóch wydawnictw: Pietruska & Mierkiewicz z Poznania oraz VBB Berlin – Brandenburg z Berlina, którzy przedstawili projekt mapy turystycznej, ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji regionalnej (autobusowej, szynowej) oraz szlaków rowerowych, kajakowych i pieszych, na terenie Ziemi Lubuskiej rozciągającej się po obu stronach Odry od Berlina do Gorzowa Wlkp. Grupa Robocza odniosła się bardzo pozytywnie do przedstawionej propozycji, ponieważ mapa przedstawiałaby połączenia szlaków turystycznych pomiędzy stroną polską i niemiecką.

Przedstawiciele wydawnictw zwrócą się z oficjalnym pismem do gmin i powiatów po stronie polskiej, w którym szczegółowo przedstawią cały projekt.

Elżbieta Karmazyn

Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu „PEV”

Obradom przewodniczył Tadeusz Jędrzejczak - Prezydent Gorzowa Wlkp.

W związku z przygotowaniem do uzyskania akredytacji na potrzeby zdecentralizowanego systemu wdrażania programów Phare CBC – EDIS Walne Zebranie Członków uchwaliło nowy statut Stowarzyszenia. Omówiono stan wdrażania

Funduszu Małych Projektów Phare CBC oraz przygotowania do realizacji INTERREG III A. Dyskutowano również o uczestnictwie Euroregionu w XI Międzynarodowych Targach Pogranicza i I Euroregionalnych Prezentacjach Gospodarczych.

K. Sz.

Pomost w integracji

W dniu 17 października 2003 r. Biuro Integracji Europejskiej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego i Stowarzyszenie „Europomost” zorganizowało konferencję gospodarczą dla przedstawicieli władz Lwowa, Drohobycza i Sambora.

Jednym z tematów była działalność Euroregionu „Pro Europa Viadrina”, którą przedstawił Krzysztof Szydlak - Dyrektor biura. Uczestnicy spotkania wyrazili opinie, iż jest ogromne zapotrzebowanie na stworzenie możliwości odbywania praktyk w Polsce oraz zdobywania wiedzy nt. jak pozyskać środki pomocowe Unii Europejskiej.

K. Sz.

Zarząd

W dniu 10 października 2003 r. odbyło się posiedzenie Zarządu Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu „Pro Europa Viadrina”. Obradom przewodniczył **Pan Roman Cholewiński** - Wiceprzewodniczący Zarządu.

W trakcie obrad omówiono stan realizacji Funduszu Małych Projektów Phare CBC oraz funkcjonowanie Jednostki Centralnej Polsko-Niemieckiej Wymiany Młodzieży. Dyskusji poddano Program Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III A Województwo Lubuskie/ Kraj Związkowy Brandenburgia 2004-2006. W latach 2004-2006 Województwo Lubuskie otrzyma 30,048 mln Euro, z tego 7 % ma być przeznaczonych na Mikroprojekty, które zastąpią realizowany w ramach Phare CBC Fundusz Małych Projektów. Zarząd uchwalił jednolity tekst statutu Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu „Pro Europa Viadrina”.

K. Sz.

INTERREG IIIA

W dniu 12 grudnia w Górzycy odbyło się pod przewodnictwem Edwarda Fedko -Wicemarszałka Województwa Lubuskiego i Berndta Freistedta z Ministerstwa Spraw Europejskich i Sprawiedliwości Kraju Związkowego Brandenburgia posiedzenie Lubusko-Brandenburskiego Komitetu Sterującego.

W trakcie obrad zatwierdzono do realizacji cztery projekty z INTERREG III A: „Od Człowieka do człowieka. Grupa B/C”, „Od Człowieka do człowieka. Grupa A”, „Biuro koordynacyjne Euroregionu we Frankfurcie/O” oraz „Szlaki przyrodnicze i kulturalne na Ziemi Lubuskiej”. Następnie odbyły się obrady Komitetu Monitorującego, w trakcie którego po dyskusji, zaopiniowano Program Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A Województwo Lubuskie/ Kraj Związkowy Brandenburgia 2004-2006.

K. Sz.

„Ekologiczna, rowerowa ścieżka zdrowia”

W dniu 5 listopada br. rzepińscy uczniowie Zespołu Szkół Ogólnokształcących gościli kolegów z zaprzyjaźnionej szkoły z Frankfurtu. Spotkanie to zorganizowane zostało w ramach projektu „Ekologiczna, rowerowa ścieżka zdrowia” współfinansowanego z funduszy unijnych z programu Phare 2001.

Beneficjentem projektu był Urząd Miasta i Gminy w Rzepinie przy współdziałaniu partnerów: Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Rzepinie oraz 11. Grundschule z Frankfurtu. W projekcie uczestniczyło ok. 30 dzieci z Polski i Niemiec, na których w programie czekało wiele niespodzianek. Środowe spotkanie

dzieci rozpoczęły od wycieczki rowerowej w trakcie, której podziwiały lasy Puszczy Rzepińskiej. Niemieccy uczniowie na wycieczkę wyruszyli na zakupionych w ramach projektu rowerach, które docelowo pozostaną w ZSO i będą służyć dzieciom podczas zajęć lekcyjnych. Pierwszy etap podróży dzieci zakończyły przy dębim Piaście, u podnóża którego pracownicy Nadleśnictwa Rzepin opowiadali dzieciom o ciekawych gatunkach roślin i zwierząt występujących na tych terenach oraz o ochronie przeciwpożarowej lasu. Po wykładzie na dzieci czekało w Nowym Młynie ognisko z pieczonymi kiełbaskami oraz pokazy akcji gaśniczej przedstawionej przez Strażaków z Rzepi-

na. Po małym posiłku, z nowymi siłami dzieci ruszyły w dalszy etap podróży, który zakończył się w Rzepinie, gdzie czekały na nie konkursy i zabawy dotyczące wiedzy zdobytej podczas wycieczki oraz atrakcyjne nagrody.

W ramach projektu opracowana i wydana została mapa Rzepina oraz folder o Zespole Szkół Ogólnokształcących. Dodatkowo opracowano również dokumentację techniczną ścieżki rowerowej, którą dzieci uznały za najbardziej atrakcyjną. Mapy oraz foldery zostały rozdane dzieciom i przekazane do punktów informacyjnych we Frankfurcie, aby w ten sposób promować nasze miasto i atrakcje, jakie oferuje w postaci pięknej przyrody.

Aleksandra Zielińska

Beneficjent

Beneficjent

„XIV TRANSGRANICZNE ULICZNE BIEGI NIEPODLEGŁOŚCI O PUCHAR SŁUBIC” Słubice 11.11.2003 r.

■ Ośrodek Sportu i Rekreacji w Słubicach odpowiadając na inicjatywę Burmistrza Słubic, samorządu gminy i powiatu słubickiego oraz „Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Słubickiej” podjął się organizacji projektu „Transgraniczne Uliczne Biegi Niepodległości o Puchar Słubic”.

Miejscem trasy biegów, które przeprowadzono 11.11.2003 roku były ulice Słubic wokół Placu Bohaterów i Placu Wolności. Projekt miał oddać hołd tym, którzy walczyli o niepodległość polski a zarazem miał zacieśnić kontakty sportowe pomiędzy stowarzyszeniami sportowymi z miast zrzeszonych w Euroregionie „Pro Europa Viadrina”. Celem było również nawiązanie współpracy z placówkami sportowymi po obu stronach Odry oraz promocja Euroregionu, który objął honorowy patronat nad Imprezą.

Gospodarzami zawodów byli m. in. **Ryszard Bodziacki** (burmistrz Słubic), **Edward Chiliński** (starosta Słubicki), **Krzysztof Szydłak** (dyrektor biura Euroregionu „Pro Europa Viadrina”). Honorowym starterem biegów był proboszcz Parafii p. w. Świętego Ducha ks. Kan. **Józef Zadworny**.

W biegach udział wzięło 532 uczestnik reprezentujących dzieci, młodzież, dorosłych z terenów Powiatu Słubickiego, woj. Lubuskiego, kraju oraz Euroregionu „Pro Europa Viadrina”. W tej liczbie było 26 zawodniczek, zawodników z partnerskiego Frankfurtu/O i Mullerose. Startowali przedstawiciele 6 przedszkoli, 13 szkół podstawowych, 13 gimnazjów, 10 szkół ponadpodstawowych, 2 uczelni

oraz 27 klubów, a najstarszym ich uczestnikiem był 72 – letni Zbigniew Petri z klubu biegacza z Gorzowa WLKP., najmłodszym zaś 5 – letni Bartek Tomków z przedszkola nr 7 w Słubicach.

Podsumowaniem sportowym obchodów Dnia Niepodległości było uroczyste wręczenie certyfikatu Polskiego Komitetu Olimpijskiego dla Klubu Olimpijczyka im. Bronisława Malinowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Słubicach.

„Biegi” cieszyły się dużym zainteresowaniem mieszkańców Słubic i Frankfurtu/O którzy, mogli wziąć bezpośredni udział zarówno jako zawodnicy jak i widzowie w realizacji „Porozumienia w zakresie kultury i sportu” zawartego pomiędzy

miastami partnerskimi Słubic i Frankfurtu/O.

W opinii uczestników, obserwatorów oraz organizatorów „Biegi” okazały się dużym sukcesem organizacyjnym i sportowym, do czego w szczególności przyczyniły się fachowość organizatorów, jak i pomoc finansowa ze strony Euroregionu „Pro Europa Viadrina”, w ramach programu Phare CBC oraz sponsorów.

Dowodem takiej opinii jest fakt przedstawienia „Biegów” w TVP-3, Radiu „Zachód”, prasie centralnej i lokalnej, jak również deklaracja udziału w kolejnych imprezach biegowych organizowanych przez Ośrodek Sportu i Rekreacji w Słubicach złożona przez jego uczestników.

Ryszard Chustecki

Polsko-niemiecka współpraca żeglarszy

■ Harcerski Klub Żeglarski „PANTA RHEI” z siedzibą w Gorzowie działa już ponad 20 lat. W tak długiej działalności klubu przewinęło się ok. 1000 osób zwłaszcza dzieci i młodzieży. Obecnie Klub „PANTA RHEI” zrzesza 80-ciu członków. Co roku organizowany jest obóz szkoleniowy dla dzieci i młodzieży na stopień żeglarza jachtowego. Wyszkoliliśmy kilkaset żeglarzy i ok. 100 sterników, poza tym w naszym klubie wyszkoliło się kilku sterników morskich oraz jeden kapitan. Organizowaliśmy wiele rejsów morskich i zatokowych. W sierpniu 1999 r. zorganizowaliśmy Polsko-Niemieckie Warsztaty Żeglarskie „Europejska przystań” współfinansowane ze środków funduszu Phare CBC poprzez Euroregion Pro Europa Viadrina, w których wzięło udział trzynastu członków niemieckiego klubu żeglarskiego Seesportklub e. V. ze Strausberga.

Wypoczynek i rekreacja związana ze środowiskiem wodnym jest jedną z najpopularniejszych oraz najefektywniejszych form spędzania wolnego czasu. Pozwala na bliski kontakt z naturą oraz pozostawia piękne wspomnienia. Jednak nie możemy zapomnieć, o niebezpieczeństwach i zagrożeniach, niesionych przez ten żywioł, dlatego 1999 roku spośród członków klubu powołaliśmy do życia drużynę ratownictwa wodnego zarejestrowaną przez oddział gorzowskiego WOPR-u, której zadaniem jest zabezpieczanie treningowego akwenu wodnego, jak również nadzór nad akwenem wodnym przy którym działa klub. Do współpracy na tej płaszczyźnie zaprosiliśmy kolegów stowarzyszenie wodniaków z Niemiec.

16 listopada 1999 roku w Gorzowie została podpisana partnerska umowa o współpracy pomiędzy Harcerskim Klubem Żeglarskim Panta Rhei, a niemiecką drużyną ratownictwa wodnego DRK Wasserwacht ze Strausberga (Niemcy). Ponieważ oba miasta należą do tego samego Euroregionu w jednym z punktów umowy strony ustaliły „współpracę w Euroregionie Pro Europa Viadrina w celu popierania współpracy w rejonie przygranicznym”.

W ramach tej współpracy w roku ubiegłym na przystani nad jeziorem Osiek zorganizowane zostały Polsko-Niemieckie Zawody Drużyn Ratownictwa Wodnego „Ratujmy tonących”.

Na rok bieżący HKŻ Panta Rhei zaplanował szereg imprez o charakterze żeglarskim. W roku 2004 odbędą się m. in.

piknik pod żaglami dla dzieci niepełnosprawnych, „Moja przygoda żeglarska” – impreza dla dzieci z przedszkola integracyjnego w Gorzowie, Polsko-niemieckie regaty o złoty dzwonek jeziora Osiek oraz Polsko-Niemieckie Warsztaty Żeglarskie. Równoległe z warsztatami odbywać się będzie trzytygodniowy obóz szkoleniowo-wypoczynkowy dla dzieci i młodzieży z możliwością uzyskania patentu żeglarza jachtowego. Zaś dla nieumiejących pływać będzie możliwość odrębnego szkolenia w zakresie nauki pływania. Dzięki uczestnikom z Niemiec będzie też okazja zarówno do sprawdzenia znajomości j. niemieckiego, jak i jego nauki. Już dzisiaj serdecznie zapraszamy.

Nasz adres: Harcerski Klub Żeglarski „PANTA RHEI”, ul. Wyszyńskiego 3, 66-400 Gorzów Wlkp., tel. 7206113, fax 7204830, e-mail: erfolg@poczta.onet.pl
Przemysław Nisiewicz – sekretarz klubu odpowiedzialny za współpracę zagraniczną

Sąsiedzi staną się Partnerami

■ W dniu 8 października 2003 r. odbyła się we Frankfurcie n. O konferencja pt. „Sąsiedzi staną się partnerami – możliwości kształcenia i sytuacja społeczna perspektywy po rozszerzeniu Unii Europejskiej”.

Organizatorem konferencji był Euroregion „Pro Europa Viadrina”, a otwarcia dokonał Krzysztof Szydłak. W trakcie konferencji **Christoph Linkerhaegner** z Komisji Europejskiej przedstawił stan obecny i perspektywy rozszerzenia Unii Europejskiej. Minister Brandenburgii do Spraw Oświaty, Młodzieży i Sportu **Steffen Reiche** w swoim wystąpieniu wskazał na istnienie sieci partnerstwa szkół polskich i niemieckich, na projekty wspólnych gimnazjów i zdaniu przez ponad 1000 polskich uczniów niemieckich matur. Kurator Oświaty Województwa Lubuskiego **Maciej Szykuła** przedstawił reformę szkolnictwa w Polsce oraz możliwości zakładania polsko-niemieckich klas w szkołach euroregionu. Przedszkole „Eurokita” i Gimnazjum 1

z Frankurtu zaprezentowały projekty realizowane z partnerami polskimi. Dyskusja dotyczyła również europejskiej polityki społecznej. **Teresa Ozimek** z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego omówiła zadania i organizacje pomocy społecznej w województwie w obliczu nadchodzących zmian związanych z wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej. Działalność organizacji pozarządowych przedstawili reprezentanci organizacji pozarządowych **Małgorzata Zagacka** z Fundacji Pomocna Dłoń, Konstantin Engels z Brandenburskiego Związku Opieki Społecznej i Lars Dittner z Kościoła Ewangelickiego.

K. Sz.

Pracownie Mikołaja

■ Baśnie i legendy z całego świata opowiadają o pracowniach, w których pomocnicy MIKOŁAJA szykują i pakują prezenty, które każdy z nas otrzymuje w wigilijny wieczór.

Podczas realizacji projektu „Pracownie Mikołaja” dofinansowanego przez PNWM sale Słubickiego Miejskiego Ośrodka Kultury zostały przeobrażone właśnie w takie pracownie, w których młodzież pod okiem instruktorów, robiła podarki

dla swoich najbliższych, znajomych. Młodzież spotykała się w pracowni:

- Rzeźby w glinie
- Malowania na tkaninie
- Malowania gipsem
- Malowania na szkle
- Słubfurckich pierników
- Wikliny
- Rzeźby w korze Topoli
- „Aniołownia”
- Darów natury

Zajęcia polegały na połączeniu zabawy

z praktycznym tworzeniem upominków świątecznych. Wigilijny klimat jaki udało nam się stworzyć przez wspólne kolędowanie, zapach wigilijnych pierników i choinek oraz chęć sprawienia radości najbliższym był inspiracją do tworzenia kolorowych upominków. Dodatkowo zawierane nowe przyjaźnie polskiej i niemieckiej młodzieży, przełamywanie barier językowych i kulturowych dały początek świetnej zabawie i wspianemu wesołemu świątecznemu nastrojowi.

Każda z „Mikołajkowych Pracowni” posiadała swój specyficzny klimat. Młodzież mogła poznać nowe techniki artystyczne z którymi nigdy wcześniej nie miała do czynienia – wiklina, malowanie gipsem, rzeźba w korze itd. Wywarło to na nich ogromne wrażenie. Nikt się nie spodziewał, że np. gipsowe dzieło może być tak fascynujące. Każdy wkładał całe serce przy wykonywaniu prac. Przecież podarunki od serca to najwspanialszy prezent.

Istotnym punktem całego przedsięwzięcia była wystawa wszystkich wypracowanych upominków. Wystawę uświetnił specjalnie przygotowany tradycyjny wigilijny poczęstunek i świąteczno-noworoczne życzenia.

Jesteśmy przekonani, że choinkowo-kolędowy klimat jak i słodki zapach pierników sprawia, że będziemy wracać do tego projektu myślami przez cały rok, mając nadzieję, że podobna przygoda z Mikołajem spotka nas również w przyszłym 2004 roku.

*Koordinator projektu
Anna Panek-Kusz*

Podsumowanie działalności Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży w roku 2003

■ W roku 2003 Jednostka Centralna PNWM Euroregionu Pro Europa Viadrina zarejestrowała 90 wniosków (45 wniosków wymiany szkolnej i 45 wniosków wymiany pozaszkolnej).

Dofinansowanie roczne dla wymiany szkolnej wynosiło w roku bieżącym 62 000 PLN a dla wymiany pozaszkolnej 88 000 PLN.

Do dnia 22 grudnia 2003 roku dofinansowanych zostało 18 projektów wymiany pozaszkolnej na łączną kwotę około 50 tys. PLN i 37 projektów na kwotę około

55 tys. PLN.

Jednostka Centralna zrealizowała w dniu 9 grudnia 2003 roku specjalistyczny program własny sfinansowany ze środków PNWM, którym było szkolenie i wydanie ulotek informacyjnych PNWM w nakładzie 5 tys. sztuk. W szkoleniu udział wzięło 90 osób z terenu naszego euroregionu (nauczyciele, dyrektorzy szkół, pracownicy i działacze klubów sportowych, domów kultury, fundacji i stowarzyszeń), zainteresowanych współpracą młodzieży polsko-niemieckiej.

Jolanta Jankowska

Szkolenie PNWM

Wymiana trójstronna w ramach Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży

■ Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży została utworzona w 1991 roku z inicjatywy polskiego i niemieckiego rządu w celu rozszerzenia już istniejącej wymiany młodzieży oraz umożliwienia nowych inicjatyw.

Poprzez swoją działalność PNWM stara się poprawiać wzajemne zrozumienie, przewyższać uprzedzenia i wspierać odpowiedzialność młodych Niemców i Polaków za kształtowanie przyszłości Europy.

PNWM wspiera głównie przedsięwzięcia dwustronne, ponieważ dają one możliwość poznania się poprzez dialog. Spotkania dwustronne stanowią ogniska współpracy, które mogą być później podstawą do budowania szerszej współpracy i dalszych kontaktów.

Programy trójstronne są właśnie niemi wiążącymi różne ogniska współpracy.

Na początku lat dziewięćdziesiątych powstały liczne polsko-niemieckie partnerstwa. W drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych Polska stała się pomostem na wschód. Obecnie wymiana trójstronna Polski z Ukrainą i Białorusią znajduje się na czołowych miejscach w statystykach spotkań trójstronnych.

Można również zaobserwować spotkania polsko-niemiecko-izraelskie i polsko-niemiecko-francuskie. Od roku 2000 Czechy zajmują pierwsze miejsce wśród programów trójstronnych wspieranych przez PNWM.

Przygotowanie spotkania trójstronnego wymaga większego wysiłku zarówno od strony organizacyjnej jak i pedagogicznej. Najistotniejsze jest stworzenie takich warunków spotkania, aby wszyscy partnerzy czuli się równouprawnieni i tak samo ważni.

Jolanta Jankowska

■ W dniu 9 grudnia 2003 roku odbyło się w Sali Sesyjnej Urzędu Miejskiego w Gorzowie Wlkp. szkolenie dla osób zajmujących się współpracą i wymianą młodzieży polsko-niemieckiej. Szkolenie zorganizowane zostało przez Jednostkę Centralną Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży Euroregionu Pro Europa Viadrina.

W kilkugodzinnym spotkaniu udział wzięli min. nauczyciele, działacze klubów sportowych, animatorzy domów kultury i stowarzyszeń zajmujący się pracą z młodzieżą. W sumie w szkoleniu uczestniczyło 90 osób z terenu gmin należących do euroregionu.

Gościem specjalnym była zaproszona do prowadzenia szkolenia pani Małgorzata Kopka, pracownik Referatu Wymiany Szkolnej z Warszawy.

Omówione zostały min. zagadnienia związane ze składaniem wniosków i dokumentacji rozliczeniowej. Liczne zapytania ze strony uczestników pozwoliły na wyjaśnienie wielu niejasnych kwestii pojawiających się podczas organizowania i rozliczania programów spotkań polsko-niemieckich. Wszyscy uczestnicy otrzymali komplety materiałów (druki wniosków, Wytyczne PNWM, druki rozliczeniowe), które zapewne ułatwią przygotowywanie wspólnych polsko-niemieckich imprez.

Jolanta Jankowska

Szanty z Mikołajem

Spotkanie w Piekarach

W dniach 6-8 października 2003 roku odbyła się w Piekarach k. Krakowa konferencja Jednostek Centralnych Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży.

Do udziału w konferencji zaproszeni zostali przedstawiciele euroregionów, stowarzyszeń, fundacji, którzy biorą aktywny udział w polsko-niemieckiej wymianie i współpracy młodzieży.

Gospodarzem spotkania była Fundacja im. ks. Siemiaszki.

Konferencja rozpoczęła się przedstawieniem sprawozdania zarządu, koordynacji i referatów wspierania.

W drugim dniu spotkania uczestnicy podzieleni na grupy robocze wzięli udział w pracach nad zaproponowanymi do omówienia zagadnieniami. Dyskutowano min. na temat zasad działania jednostek centralnych, programów trójstronnych, animacji językowej i nauki języka, sprawdzania dokumentacji rozliczeniowej, przepisów prawnych dotyczących spotkań młodzieży.

Poza częścią oficjalną uczestnicy spotkania mogli wziąć udział w programie kulturalnym (wieczór muzyki klezmerskiej) i turystycznym (min. zwiedzanie Krakowa). Miła atmosfera konferencji poza wymianą doświadczeń pozwoliła na pogłębienie wzajemnej znajomości.

Jolanta Jankowska

W dniach 12-14 grudnia 2003 roku dziesięcioro dzieci z Domu Dziecka w Strausbergu gościło w Gorzowie na zaproszenie Harcerskiego Klubu Żeglarskiego Panta Rhei.

Współpraca ST.-Elizabeth-Stiftung z Panta Rhei w ramach Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży trwa już od kilku lat. W okresie letnim niemiecka młodzież gości na obozach żeglarskich na jeziorze Długim koło Strzelec Krajeńskich natomiast przed świętami Bożego Narodzenia spotyka się aby wspólnie śpiewać koledy i szanty.

W tym roku poza wspólnym muzykowaniem młodzież niemiecka wraz z dziećmi Domu Dziecka w Gorzowie i harcerzami 17. wodnej drużyny Szkwał spotkała się z Mikołajem, który podarował paczki pełne słodyczy i zaprosił na lodowisko Słowianki do wspólnej zabawy.

Jolanta Jankowska

Zaproszenie do składania wniosków

Jednostka Centralna Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży Euroregionu Pro Europa Viadrina zaprasza do składania wniosków.

Termin składania wniosków upływa z dniem 20 lutego 2004 roku. Spływa-

jące po tym terminie wnioski wciągane będą na listę rezerwową i dofinansowane w drugiej kolejności.

Kompletne wnioski (wniosek i program spotkania) proszę przysyłać na adres biura Euroregionu Pro Europa Viadrina,

ul. Kazimierza Wielkiego 1, 66-400 Gorzów Wlkp.

Informacje pod nr tel. 735 84 47

Jolanta Jankowska

Kierownik Jednostki Centralnej Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży

LISTA CZŁONKÓW STOWARZYSZENIA GMIN POLSKICH EUROREGIONU „PRO EUROPA VIADRINA”

Urząd Gminy w Bogdańcu

66-450 Bogdaniec
ul. Mickiewicza 45
tel. 751-00-04, fax 751-02-09
Wójt
Krystyna Pławska

Urząd Gminy w Bledzewie

66-350 Bledzew
ul. Kościuszki 16
tel. 743-60-11, fax 743-60-67
Wójt
Zenona Schindler

Urząd Miasta i Gminy w Cybince

69-108 Cybinka
ul. Szkolna 4
tel. 0-68 391-13-08, fax 391-14-40
Burmistrz
Ryszard Wincek

Urząd Gminy w Deszcznie

66-446 Deszczno
tel. 728-76-50, fax 728-76-51
Wójt
Czesław Juszczyk

Urząd Miasta i Gminy w Debnie

74-400 Dębno
ul. Piłsudskiego 5
tel. 760-30-01, fax 760-20-30
Burmistrz
Piotr Downar

Urząd Miasta i Gminy w Dobiegniewie

73-250 Dobiegniew
ul. Dembowskiego 2
tel. 761-10-40, fax 761-10-41
Burmistrz
Kazimierz Błaszczak

Urząd Miasta i Gminy w Drezdenku

66-530 Drezdenko
ul. Warszawska 1
tel. 762-02-02, fax 762-02-20
Burmistrz
Roman Cholewiński

Urząd Miejski w Gorzowie Wlkp.

66-400 Gorzów Wlkp.
ul. Sikorskiego 3-4
tel. 721-95-46, fax 721-96-14
Prezydent
Tadeusz Jędrzejczak

Urząd Gminy w Górzycy

69-113 Górzycza
ul. I-go Maja 1
tel. 759-12-11, fax 759-12-15
Wójt
Tomasz Kowalczyk

Urząd Gminy w Kłodawie

66-115 Kłodawa
ul. Gorzowska 40
tel. 721-66-64, fax 721-66-60
Wójt
Józef Kruczkowski

Urząd Miejski

w Kostrzynie nad Odrą
66-170 Kostrzyn nad Odrą
ul. Kopernika 1
tel. 727-81-00, fax 727-81-02
Burmistrz
Andrzej Kunt

Urząd Gminy w Krzeszycach

66-435 Krzeszyce
ul. Skwierzyńska 16
tel. 757-31-61, fax 757-30-86
Wójt
Czesław Symeriak

Urząd Gminy w Lubiszynie

66-433 Lubiszyn
Pl. Jedn. Robotniczej 1
tel. 731-18-94, fax 731-80-88
Wójt
Roman Koniec

Urząd Miasta i Gminy w Lubniewicach

69-210 Lubniewice
ul. Boh. Stalingradu 16
tel. 755-81-80, fax 755-75-99
Burmistrz
Mirosław Jaśnikowski

Urząd Miasta i Gminy w Międzyrzeczu

66-300 Międzyrzecz
ul. Rynek 1
tel. 741-23-85, fax 742-02-28
Burmistrz
Tadeusz Dubicki

Urząd Miasta i Gminy w Ośnie Lubuskim

69-220 Ośno Lub.
ul. Rynek 1
tel. 757-60-29, fax 757-50-80
Burmistrz
Edmund Pilimon

Urząd Gminy w Przytocznej

66-340 Przytoczna
ul. Rokitniańska 4
tel. 749-31-08, fax 749-31-08
Wójt
Tadeusz Jasioneł

Urząd Gminy w Pszczewie

66-330 Pszczew
ul. Rynek 13
tel. 749-23-10, fax 749-23-12
Wójt
Waldemar Górczyński

Urząd Miasta i Gminy w Rzepinie

69-110 Rzepin
Pl. Ratuszowy 1
tel. 759-62-54, fax 759-64-78
Burmistrz
Edward Chocianowski

Urząd Gminy w Santoku

66-431 Santok
ul. Gorzowska 59
tel. 728-75-10, fax 728-75-11
Wójt
Stanisław Chudzik

Urząd Gminy w Słońsku

66-436 Słońsk
ul. Sikorskiego 15
tel. 757-22-71, fax 757-22-68
Wójt
Janusz Krzyżków

Urząd Miejski w Słubicach

69-100 Słubice
ul. Akademicka 1
tel. 758-26-86, fax 758-28-80
Burmistrz
Ryszard Bodziacki

Urząd Miasta i Gminy w Skwierzynie

66-440 Skwierzyna
ul. Rynek 1
tel. 721-65-10, fax 721-65-39
Burmistrz
Arkadiusz Piotrowski

Urząd Gminy w Starym Kurowie

66-540 Stare Kurowo
ul. Daszyńskiego 1
tel. 761-50-84, fax 761-51-02
Wójt
Marian Pupel

Urząd Miasta i Gminy w Strzelcach Kraj.

66-500 Strzelce Kraj.
Al. Wolności 48
tel. 763-11-35, fax 763-32-94
Burmistrz
Romuald Gawlik

Urząd Miasta i Gminy w Sulęcinie

69-200 Sulęcín
ul. Lipowa 18
tel. 755-36-01, fax 755-21-22
Burmistrz
Michał Deptuch

Urząd Miasta i Gminy w Witnicy

66-460 Witnica
ul. KRN 6
tel. 721-64-43, fax 751-52-18
Burmistrz
Andrzej Zabłocki

Urząd Gminy w Zwierzynie

66-542 Zwierzyn
ul. Wojska Polskiego 8
tel. 761-75-80, fax 761-71-05
Wójt
Eugeniusz Krzyżanowski

Urząd Gminy w Trzciel

66-320 Trzciel
ul. Poznańska 22
tel. 743-11-41, fax 743-13-67
Burmistrz
Jarosław Kaczmarek

CZŁONKOWIE WSPIERAJĄCY:

LUBUSKA ORGANIZACJA PRACODAWCÓW

ul. Jagiellończyka 17/1
66-400 Gorzów Wlkp.
tel. 722-75-23 fax. 722 75 30

ZAKŁAD DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

ul. Sikorskiego 95
66-400 Gorzów Wlkp.
tel. / 722-40-06 fax 720-73-25

STOWARZYSZENIE „PRO EDUCATIO VIADRINA”

ul. KRN 6
66-460 Witnica
tel./ fax 751-52-18

ZACHODNIA IZBA GOSPODARCZA

ul. Kazimierza Wielkiego 63
66-400 Gorzów Wlkp.
tel. 735 91 20 fax 735 91 21

